

foreliggende Lovforslag, men det fremgik af den højtærede Ministers Udtalelser, at han har overvundet sine Betæneligheder og nu vil anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse. Jeg tillader mig at udtale en Tak til den højtærede Minister for det Standpunkt, han indtager til Lovforslaget, og jeg vil haabe, at det efter Behandlingen her i Tinget maa blive vedtaget, saaledes at Loven kan træde ud i Livet. De Omstændigheder, som have bevirket den højtærede Ministers Betæneligheder, maa det maaske være mig tilladt at dvæle et Øjeblik ved. Der er da først med Hensyn til Lovforslagets § 1 den Omstændighed, at den slet ikke var bleven benyttet, at slet ingen af Kommunerne havde søgt om Statsunderstøttelse til det Øjemed, som omtales i Lovforslagets § 1. Dertil har den højtærede Minister ganske vist bemærket, at der var sat en meget kort Frist, og jeg tror, at denne korte Frist, som der var sat, maa betragtes som en Hovedaarsag til, at Kommunalbestyrelserne ikke have henvendt sig til Statskassen for at opnaa de Laan, som tilbydes der. Det maa altsaa ikke tages som et Udtryk for, at der ikke i adskillige Kommuner skulde være Trang til at faa et saadant Laan; men det forekommer mig at ligge i Sagens Natur, at naar saadanne Ting skulle sættes i Værk, behøves der for Kommunalbestyrelserne en Betænkningstid, en Overvejelsestid. Det er jo Ting, der maa foretages paa Basis af visse bestemte Beregninger, og det ligger da meget nær at antage, at det Tidsrum, som stod i den oprindelige Lov, ikke har været langt nok til at iværksætte saadanne Beregninger. Det glæder mig derfor, at Loven for dette Punkts Vedkommende har en større Rækkevidde, idet der nu kan hengaa 9 à 10 Aar, inden for hvilket Tidsrum Kommunalbestyrelserne kunne overveje, om de kunne søge et saadant Laan eller ikke, saa jeg antager, at den kommende Tid vil vise, at Loven ganske sikkert nok vil blive benyttet af adskillige Kommuner. Og dertil kommer jo endvidere den Omstændighed, som ogsaa er bleven fremhævet nede i det andet Ting, at der f. Eks. her i Kjøbenhavn er foregaaet væsentlige Forandringer i Kommunalbestyrelsens Sammensætning, saaledes at man nu tør antage, at disse Formaal, som her er Tale om, ville finde et villigere Øre i Kommunalbestyrelsen, end de tidligere have fundet.

Med Hensyn til § 2 maa det maaske være mig tilladt at henpege paa den Omstændighed, at den tidligere Lov jo ude-

lukkende gik ud paa at støtte saadanne Foreninger, som i filantropisk Øjemed søgte at tilvejebringe Arbejderboliger, altsaa kun saadanne Foreninger af Mænd uden for Arbejderstanden, som søgte i velgørende Hensigt at skabe Arbejderboliger til Fordel for Arbejdere. Nu er det jo noget, man ved, at ihvorvel der gives mange velgørende Mennesker her i Samfundet, saa er det dog ikke det almindelige, al den Stund der dertil kræves Ofre fra de paagældendes Side, og man kan derfor ikke af det ringe Omfang, hvori § 2 er bleven benyttet, slutte, at der ikke blandt Arbejderne eller blandt Smaakaarsfolk i Almindelighed skulde være en større Trang til at søge Statens Støtte til et saadant Formaal, end det i Virkeligheden har vist sig. Derfor glæder det mig ogsaa, at Loven har faaet en anden Ordlyd her, idet Arbejderne jo selv kunne træde sammen og søge at tilvejebringe Boliger for sig selv paa en saadan Maade, at de med Tiden kunne blive deres Ejendom, og naar saadanne Foreninger nu kunne støttes af Staten, antager jeg, at det vil bevirke, at der kommer en stærkere Efterspørgsel efter Statens Støtte paa det Omraade, end der hidtil har været.

Med det samme jeg har Ordet, maa det maaske være mig tilladt at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa, hvor stor Nødvendighed der i Virkeligheden er for, at man vedtager en saadan Lov, at man i det hele støtter saadanne Foretagender. Det tør jo nemlig maaske antages for at være saa, at ærede Repræsentanter, der ikke personlig kende de Forhold, under hvilke Arbejderne i Byerne leve og bo, kunne se saaledes paa det, at de ikke anse det for at være i nogen særlig Grad nødvendigt at yde Statens Støtte hertil. Denne Sag er jo oprindelig bleven rejst nede i det andet Ting ved privat Initiativ, specielt for Kjøbenhavns Vedkommende, idet det oprindelige Lovforslag, som blev forelagt dernede, gik ud paa at søge en Lov gennemført, hvorved der til Kjøbenhavns Kommune skulde ydes et Laan af 4 Millioner Kroner, som i de første 3 Aar skulde være rentefrit og derefter forrentes med 3 pCt. Af disse 4 Mill. skulde saa Halvdelen eller indtil Halvdelen benyttes til Nedrivning og Ombygning af usunde og overbebyggede Bydele, og Resten skulde anvendes til Opførelse af gode og sunde Arbejderboliger. I den Form blev Lovforslaget ogsaa vedtaget nede i det andet Ting i 1886; men da Forslaget kom herop, blev der her givet